

Міністерство освіти і науки України
Київський університет імені Бориса Грінченка
Благодійний фонд сприяння розвитку освіти імені Бориса Грінченка

Професійна мистецька освіта і художня культура: виکлики ХХІ століття

**Матеріали II Міжнародної
науково-практичної конференції**

14-15 квітня 2016 року ■ м. Київ

Міністерство освіти і науки України
Київський університет імені Бориса Грінченка
Благодійний фонд сприяння розвитку освіти імені Бориса Грінченка
Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського
Аріельський університет (Ізраїль)
Вища педагогічна школа Спілки польських вчителів (Республіка Польща)
Сілезький університет у Катовіце (Республіка Польща)
Барановицький державний університет (Республіка Білорусь)

ПРОФЕСІЙНА МИСТЕЦЬКА ОСВІТА І ХУДОЖНЯ КУЛЬТУРА: ВИКЛИКИ ХХІ СТОЛІТТЯ

Матеріали ІІ Міжнародної
науково-практичної конференції

**14–15 квітня 2016 року
м. Київ**

Київ • 2016

УДК 378:7.01 «20»

ББК 74.58:85.1

П84

Рекомендовано до друку Вченого ради
Київського університету імені Бориса Грінченка
(протокол №3 від 31.03.2016 р.)

За загальною редакцією Огнєв'юка В.О.,
доктора філософських наук, професора, академіка НАПН України

Редколегія:
Огнєв'юк В.О.
Віnnікова Н.М.
Бацак К.Ю.
Олексюк О.М.
Сисоєва С.О.
Левовицький Т.
Давидович Н.
Афанасьев Ю.Л.
Романенкова Ю.В.
Ткач М.М.
Бондаренко Л.А.
Ягодзинська І.О.

Професійна мистецька освіта і художня культура: виклики
П84 ХХІ століття : матер. II Міжнарод. наук.-практ. конф., 14—15 квіт.
2016 р. / МОН України, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка та ін. ; за заг. ред.
Огнєв'юка В.О. ; [редкол.: В.О. Огнєв'юк, Н.М. Віnnікова, К.Ю. Бацак,
О.М. Олексюк та ін.]. — К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. — 752 с.

УДК 378:7.01 «20»

ББК 74.58:85.1

© Автори публікацій, 2016

© Київський університет імені Бориса Грінченка, 2016

ЗМІСТ

РОЗДІЛ I

ФІЛОСОФСЬКІ ЗАСАДИ ТА ІСТОРИЧНИЙ ДОСВІД ПРОФЕСІЙНОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ І ХУДОЖНЬОЇ КУЛЬТУРИ	3
<i>Бардік М.А.</i>	
СТВОРЕННЯ ЖИВОПИСНОЇ ДЕКОРАЦІЇ НИЖНІХ ПРИДІЛІВ УСПЕНСЬКОГО СОБОРУ КИЄВО-ПЕЧЕРСЬКОЇ ЛАВРИ У ПЕРШІЙ ТРЕТИНІ XIX СТОЛІТТЯ	3
<i>Ван Яцюнь</i>	
ІНТЕРПРЕТАЦІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА: КАТЕГОРІАЛЬНО-ПОНЯТІЙНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ	10
<i>Вєтринська А.В.</i>	
УКРАЇНСЬКА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА ХХІ СТОЛІТТЯ: СУЧASNІЙ СТАН ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ	17
<i>Nitza Davidovitch</i>	
JERUSALEM — THE HEART OF THE JEWISH PEOPLE IN POETRY AND SONG — THROUGH THE AGES	23
<i>Демидович А.В.</i>	
ФОРМИРОВАНИЕ РЕНЕССАНСНОГО СТИЛЯ В АРХИТЕКТУРЕ БЕЛАРУСИ В ОСВЕЩЕНИИ РОССИЙСКОЙ И БЕЛОРУССКОЙ ИСТОРИОГРАФИИ XIX — НАЧАЛА XX ВЕКОВ	36
<i>Ізваріна О.М.</i>	
МУЗИЧНО-ПРОСВІТНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ П. СОКАЛЬСЬКОГО У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XIX СТОЛІТТЯ (ЗА АРХІВНИМИ МАТЕРІАЛАМИ)	49
<i>Małgorzata Kaniowska</i>	
SZTUKA DYRYGOWANIA W ASPEKcie HISTORYCZNYM	56
<i>Карась Г.В.</i>	
ДИРИГЕНТСЬКО-ХОРОВА ШКОЛА ОЛЕКСАНДРА КОШИЦЯ ЯК СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ ФЕНОМЕН	70

Ланіна Т.О.

РОЗВИТОК ВОКАЛЬНОГО АНСАМБЛЕВОГО ВИКОНАВСТВА В УКРАЇНІ
ДРУГОЇ ПОЛОВИНІ ХХ СТОЛІТТЯ 85

Лисіна Н.І., Тітович В.І.

ВИТОКИ ФРАНЦУЗЬКОЇ КЛАВІРНОЇ ШКОЛИ 92

Медвідь Т.А.

КОМПЕТЕНТНІСНИЙ ПІДХІД ЯК ОСНОВА СУЧASНОГО ПРОЦЕСУ
ПІДГОТОВКИ МАЙБУТньОГО ХОРЕОГРАФА У ВИЩІЙ ШКОЛІ ... 100

Остапенко Н.І.

СТАНОВЛЕННЯ ВИЩОЇ МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ
(ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ) 109

Петрикова О.П.

ПЕДАГОГІЧНИЙ РЕПЕРТУАР У ПРОЦЕСІ
ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ САМОСВІДОМОСТІ
МАЙБУТньОГО ВИКЛАДАЧА ВОКАЛУ 115

Пилипенко І.Я.

З ІСТОРІЇ МАЙСТЕРНІ МОНУМЕНТАЛЬНОГО ЖИВОПИСУ
НАОМА 1920–1930-х РОКІВ 121

Проців Л.Й.

ІСТОРІЯ МУЗИЧНОЇ ПЕДАГОГІКИ В УКРАЇНІ КРІЗЬ ПРИЗМУ
СОФІЙНОСТІ 127

Румянцева С.В.

ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ А.Ц. МАРХЛЕВСЬКОГО
У КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКОМУ ПРОСТОРІ
УКРАЇНИ 80-х РОКІВ ХХ ст. 137

Садовенко С.М.

ЕТНОНАЦІОНАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ
ОСНОВОПОЛОЖНИХ КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ 142

Jadwiga Uchyła-Zroski

STIMULATION AND ACCELERATION OF CHILDREN'S
VOCAL POSSIBILITIES IN PRIMARY CLASSES
IN SCHOOL TEACHING PROCESS (ORGANIZATION, COURSE
AND RESULTS OF THE NATURAL PEDAGOGICAL EXPERIMENT) ... 155

Урсу Н.О.

- ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ СУЧАСНОГО
МИСТЕЦТВОЗНАВЧОГО ОСЕРЕДКУ
КАМ'ЯНЦЯ-ПОДІЛЬСЬКОГО (XIX — ПОЧАТКУ ХХ ст.) 166

Черкасов В.Ф.

- СУЧASNІ ПІДХОДИ ДО ВИБОРУ
ТЕМІ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ 175

РОЗДІЛ II**ПОСТНЕКЛАСИЧНА МИСТЕЦЬКА ПЕДАГОГІКА
В КОНТЕКСТІ ПАРАДИГМАЛЬНИХ ЗМІН 184****Андрейко О.І.**

- АКМЕФОРМУВАННЯ ВИКОНАВСЬКОЇ КУЛЬТУРИ МУЗИКАНТА .. 184

Афанасьев Ю.Л.

- КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ВЕКТОР МЕТОДОЛОГІЇ
ПРОФЕСІЙНОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ 195

Комаровська О.А.

- ПЕДАГОГІКА МИСТЕЦТВА В КОНТЕКСТІ ЦИВІЛІЗАЦІЙНИХ ЗМІН:
ДО ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ 206

Лобова О.В.

- МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНА ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛЯ
ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ 214

Локарєва Г.В.

- ФУНКЦІОНАЛЬНІ МОЖЛИВОСТІ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОЇ
ІНФОРМАЦІЇ ТВОРУ МИСТЕЦТВА 226

Музика О.Я.

- ХУДОЖНЬО-ТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ФАКТОР
САМОРОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ
ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА 234

Олексюк О.М., Попович Н.М.

- КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДУХОВНОГО
ПОТЕНЦІАЛУ ОСОБИСТОСТІ В СИСТЕМІ НЕПЕРЕРВНОЇ
МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ 242

Падалка Г.М.

- МИСТЕЦЬКА ОСВІТА: ФУНКЦІОНАЛЬНО-ОСОБИСТІСНА
МОДЕЛЬ У ВІМІРАХ СУЧASNОСТІ 248

Полубоярина І.І.

- ТЕХНОЛОГІЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-МУЗИКАНТІВ ДО РОБОТИ
З МУЗИЧНО ОБДАРОВАНИМИ ДІТЬМИ ТА МОЛОДДЮ 258

Рахманова О.К.

- РОЗВИТОК СИНЕСТЕЗІЙНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ
ЯК ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГЧНА ПРОБЛЕМА 269

Реброва О.Є., Татарінцева Н.Є.

- ПРОЕКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
МИСТЕЦЬКИХ ДИСЦИПЛІН В ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНИХ
СИСТЕМАХ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ 280

Сверлюк Я.В.

- ПСИХОЛОГЧНИЙ ФЕНОМЕН ВЗАЄМОДІЇ ДИРИГЕНТА
ТА ОРКЕСТРОВОГО КОЛЕКТИВУ 289

Стратан-Артишкова Т.Б.

- ОСОБЛИВОСТІ ТВОРЧО-ВИКОНАВСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА 299

Ткач М.М.

- МІЖКУЛЬТУРНИЙ ДІАЛОГ
У ЗМІСТІ ВИЩОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ 310

Чжан Цзінцін

- ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ЗМІСТ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ
МИСТЕЦЬКОЇ РЕФЛЕКСІЇ
МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ 320

Шип С.В.

- КАТЕГОРИЯ ДУХОВНОЙ МУЗЫКИ
В ПЕДАГОГИЧЕСКОМ КОНТЕКСТЕ 329

Щолокова О.П.

- МИСТЕЦЬКЕ ПРОЕКТУВАННЯ ЯК ПЕДАГОГЧНА ПРОБЛЕМА ... 339

РОЗДІЛ III

СУЧАСНЕ МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО	
В СИСТЕМІ ХУДОЖНЬОЇ КУЛЬТУРИ	347
Белічко Н.Ю.	
МИСТЕЦЬКІ ПРОЦЕСИ В КІЄВІ КІНЦЯ XIX СТОЛІТТЯ	347
Блажевич В.О.	
МУЗИЧНО-ВИКОНАВСЬКІ ТРАДИЦІЇ ЗАХІДНОЄВРОПЕЙСЬКОЇ ГТАРНОЇ ШКОЛИ	353
Вишинський В.В.	
ДРАМАТУРГІЯ ЯК ПОНЯТТЯ ТА ОБ'ЄКТ МУЗИКОЗНАВСТВА	361
Жихарєва Е.М.	
МАСОВЕ МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО ЯК ФЕНОМЕН ІНДУСТРІЇ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ КУЛЬТУРИ ХХІ СТОЛІТТЯ	368
Зайцева В.І.	
ТРАДИЦІЇ І ПОШУКИ В ГАЛУЗІ УКРАЇНСЬКОГО КНИЖКОВОГО МИСТЕЦТВА	376
Зінська Т.В.	
МУЗИЧНІ КОНКУРСИ ТА ФЕСТИВАЛІ В КОНТЕКСТІ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО ПРОЕКТУВАННЯ В УКРАЇНІ КІНЦЯ ХХ — ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ	384
Ivanovska N.V.	
LEGITIMACY AND IMPORTANCE OF THE BIENNIAL PHENOMENON	396
Каблова Т.Б.	
ДІАЛОГ МУЗИКИ ТА ЖИВОПИСУ В КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКОМУ ПРОСТОРІ	405
Коновалова О.В.	
АРХЕТИП ЖІНОЧОГО БОЖЕСТВА У ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОМУ МИСТЕЦТВІ УКРАЇНИ	410
Кужелев Д.О.	
УКРАЇНСЬКА БАЯННА ТВОРЧІСТЬ У КОНТЕКСТІ ВЗАЄМОДІЇ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА	415

Папета С.П.	
ІКОНОСФЕРА МИТЦЯ СТЕПАНА РЯБЧЕНКА	424
Полянський Т.В.	
ТИПОЛОГІЯ РАНЬОГО ДЖАЗУ: ПОНЯТТЯ ТА ПІДХОДИ	429
Редя В.Я.	
ПРОФЕСІЯ — МУЗИКОЗНАВЕЦЬ: ГОРИЗОНТИ ОЧІКУВАННЯ	437
Свириденко Н.С.	
MUSIC FOR A WHILE	444
Стороженко А.М.	
ХУДОЖЕСТВЕННЫЕ КРИТЕРИИ ТВОРЧЕСКОЙ САМОРЕАЛИЗАЦИИ МУЗЫКАНТОВ АНСАМБЛЯ ...	453
Чекан Ю.І.	
КОМУНІКАТИВНА ТРІАДА «КОМПОЗИТОР — ВИКОНАВЕЦЬ — СЛУХАЧ» У СУЧASNOMU COЦIOKULTURNOMU PРОSTORI TA PРОBLEMI MУZICHNOЇ OSVITI	464
Max Stern	
TRADITION, TRANSFORMATION, COMPOSITION AND ETHNOLOGY: ART-MUSIC EDUCATIONAL METHODOLOGY AND BIBLICAL COMPOSITION	472
Ягодзинська І.О.	
ФРЕЙМОВА СЕМАНТИКА: АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ У МУЗИЧНО-ТЕОРЕТИЧНІЙ НАУЦІ	479
РОЗДІЛ IV	
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ	
В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ	488
Бабіченко Н.О.	
ОСОБЛИВОСТІ ВОКАЛЬНО-ХОРОВОГО НАВЧАННЯ ПІДЛІТКІВ У ПОЗАШКОЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	488

Бондаренко Л.А.

- МЕТОДИ РОЗВИТКУ ФОРТЕПІАННОЇ ТЕХНІКИ Ф. БУЗОНІ
В ІНСТРУМЕНТАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКІЙ ПІДГОТОВЦІ
МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА 496

Брюханова Г.В.

- МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ
«ТЕХНОЛОГІЇ ПОЛІГРАФІЇ» З ВИКОРИСТАННЯМ ЗАСОБІВ ЕНК .. 502

Василевич М.О.

- ФОРМУВАННЯ ДОСВІДУ СЦЕНІЧНОЇ ВИТРИМКИ
ВИКОНАВЦІВ-ІНСТРУМЕНТАЛІСТІВ
У СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ 508

Гаркуша Л.І., Економова О.С.

- ВИКОНАВСЬКА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ МУЗИЧНИХ ТВОРІВ
У СТРУКТУРІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА-МУЗИКАНТА 520

Гмиріна С.В.

- ПРОБЛЕМА СЦЕНІЧНОГО ХВИЛЮВАННЯ
ЕСТРАДНОГО ВИКОНАВЦЯ
ПІД ЧАС КОНЦЕРТНОГО ВИСТУПУ 529

Грозан С.В.

- ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКИХ КОМПЕТЕНЦІЙ
СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ВИКОНАННЯ
ПЕДАГОГІЧНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ 535

Денисюк І.С.

- ФЕНОМЕН МУЗИЧНОЇ ІМПРОВІЗАЦІЇ
У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ
МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ 541.

Дубровіна І.В.

- САМООСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ
УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА
У СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ:
ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ 549

Качмар О.В.

- МЕХАНІЗМИ СПРИЙМАННЯ МУЗИЧНИХ ТВОРІВ
ВЕЛИКОЇ ФОРМИ НА УРОКАХ МУЗИКИ 556

Кифенко А.М.

СПЕЦИФІКА СЛУХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ
МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА НА ЗАНЯТТЯХ НАВЧАЛЬНОГО ХОРОВОГО
КОЛЕКТИВУ 563

Коваль А.С.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ АУДІОВІзуАЛЬНИХ МЕТОДІВ АРТ-
ТЕРАПІЇ У ПОЗАШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ 571

Ковальський Р.І.

ІНТЕГРАЦІЯ ДИСЦИПЛІН У ПОЛІФУНКЦІОНАЛЬНІЙ
ТВОРЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ 577

Кондратенко Г.Г.

ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ
МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА
В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ УНІВЕРСИТЕТУ 585

Кочержук Д.В.

НОВІТНІ ПРОГРАМИ ОБРОБКИ ГОЛОСУ ВОКАЛІСТА
У СТУДІЇ ЗВУКОЗАПИСУ 595

Куришев Е.В.

ІНСТРУМЕНТАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКА ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ:
ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ 601

Лабінцева Л.П.

ФОРМУВАННЯ МЕДІА-КОМПЕТЕНТНОСТІ
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА 607

Макарова Е.В., Яковенко В.Г.

ІННОВАЦІЙНІ НАПРЯМИ ПРОЦЕСУ ВОКАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА 613

Мережко Ю.В.

СТИМУлювання творчої самореалізації
маїбутнього вчителя музичного мистецтва
у процесі вокально-виконавської діяльності 619

Павленко О.М.

РОЗВИТОК ЗВУКОВИСОТНОГО СЛУХУ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ
МУЗИКИ ЗАСОБАМИ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ 625

Покатильська Г.В.

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МЕДІА-ГРАМОТНОСТІ
МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА
В УМОВАХ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ 633

Проворова Є.М.

ІННОВАЦІЙНА СПРЯМОВАНІСТЬ МЕТОДИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ
У ПРАКСЕОЛОГІЧНОМУ ВІМІРІ 638

Растригіна А.М.

АСИСТЕНТСЬКА ПРАКТИКА МАГІСТРІВ:
ЗМІСТОВЕ НАПОВНЕННЯ ФАХОВОГО МОДУЛЯ 647

Руденченко А.А.

ВИКОРИСТАННЯ ЕТНОДИЗАЙНУ ДЛЯ ПРОЕКТУВАННЯ
НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО СЕРЕДОВИЩА
У ВИЩИХ МИСТЕЦЬКИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ 656

Світайло С.В.

ДИРИГЕНТСЬКО-ХОРОВА ПІДГОТОВКА УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ
В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ 667

Селезньов М.Я.

НОВАЦІЇ У ВИКЛАДАННІ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН
МИСТЕЦЬКОГО СПРЯМУВАННЯ 673

Смоляк О.С.

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ПРЕДМЕТА
«НАРОДНА МУЗИЧНА ТВОРЧІСТЬ»
НА ФАКУЛЬТЕТАХ МИСТЕЦТВ ПЕДАГОГІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ
(НА ПРИКЛАДІ ТЕМИ «КОЛЯДКИ І ЩЕДРІВКИ») 681

Соболь Н.В.

МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ РІВНІВ СФОРМОВАНОСТІ
ХУДОЖНЬО-ТВОРЧОЇ ТОЛЕРАНТНОСТІ
МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ 692

Теряєва Л.А.

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ
НА ЗАНЯТТЯХ З ХОРОВОГО ДИРИГУВАННЯ 701

Ходоровська І.М.

РОЗВИТОК ГАРМОНІЧНОГО СЛУХУ
ЯК НЕОБХІДНОЇ СКЛАДОВОЇ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА 707

Ходоровський В.І.

ВИКОРИСТАННЯ СУЧASNІХ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
У СИСТЕМІ ІНСТРУМЕНТАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКОЇ
ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ 713

Чирчик С.В.

ДІАГНОСТИКА СФОРМОВАНОСТІ КОМПЕТЕНЦІЙ
У СТУДЕНТІВ У СИСТЕМІ ДИЗАЙН-ОСВІТИ 720

Чугунова М.М.

РОБОТА НАД ХОРОВОЮ ПАРТИТУРОЮ
У ДИРИГЕНТСЬКО-ХОРОВІЙ ПІДГОТОВЦІ
МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА 727

Щербініна О.М.

ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ ФОРТЕПІАННОЇ ПІДГОТОВКИ
СТУДЕНТІВ МИСТЕЦЬКИХ ФАКУЛЬТЕТІВ 734

The article describes the ways of forming the media competence of future teachers of musical art in the condition of the use of information technologies and Internet for successful implementation of the tasks in musical and educational activities.

Key words: media competence, media education, teacher of musical art.

УДК 374.134.785

Макарова Е.В.,
старший викладач
кафедри академічного та естрадного вокалу
Інституту мистецтв
Київського університету імені Б. Грінченка

Яковенко В.Г.,
старший викладач
кафедри академічного та естрадного вокалу
Інституту мистецтв
Київського університету імені Б. Грінченка

ІННОВАЦІЙНІ НАПРЯМИ ПРОЦЕСУ ВОКАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

У статті розкриті резерви модернізації сучасної вокальної підготовки майбутнього фахівця музичної освіти на основі інноваційних тенденцій навчального процесу в класі постановки голосу на сучасному етапі розвитку національної музичної освіти. Розкриваються шляхи наближення української вокальної школи до європейських освітніх стандартів.

Ключові слова: вокально-педагогічна освіта, інноваційні технології, сучасні тенденції.

Постановка проблеми. Модернізація мистецької освіти на сучасному етапі розвитку суспільства актуалізується під впливом соціального замовлення, яке орієнтує педагогічну освіту в цілому і вокально-педагогічну освіту як складову частину цієї освіти на виконання завдань підготовки фахівців нової формациї з високим рівнем професійно-фахової підготовки. Головним завданням української вокальної педагогіки стає наближення її до світових вокально-освітніх стандартів, які відповідають цінностям і вимогам сучасної вищої вокальної освіти.

Таким чином, університетська вокальна освіта спрямовується на підготовку виконавців — професіоналів, викладачів мистецьких дисциплін високого рівня. За таких умов головною проблемою є створення інноваційного простору вокально-фахової підготовки в системі сучасного інноваційного суспільства, щоб наблизити результати навчання до потреб економічних і демократичних інститутів європейського типу.

Аналіз наукових досліджень і публікацій з означеної проблеми показав, що різні аспекти розвитку вокально-фахової підготовки студентів вищих навчальних закладів знайшли відображення у наукових працях М. Агінян, Л. Беземчук, Вальборг Вербек-Свердстрем, С. Ковальової, У. Маркотенко, М. Микиші, О. Рудницької, Ю. Юцевича та інших.

Проте питання організації процесу вокальної підготовки майбутнього фахівця музичної освіти на інноваційних засадах ще не знайшло належного наукового обґрунтування, що й визначило завдання цього дослідження.

Мета і завдання статті — науково обґрунтувати необхідність розвитку вокальної підготовки майбутнього фахівця музичної освіти на основі сучасних інноваційних напрямів у розвитку вокального мистецтва.

Виклад основного матеріалу. Важливим завданням підготовки майбутнього фахівця є його особистий розвиток. Для цього йому у процесі підготовки до професійної діяльності необхідно оволодіти інноваційними технологіями як інструментарієм вирішення завдань, що «безумовно, збагатить методичне і практичне поле майбутнього фахівця, підвищить його фахову компетентність і рівень професійної майстерності та, відповідно, сформує його ціннісно-змістові орієнтації» [1, 77]

Спів як мистецтво підпорядкований змінам музичних стилів. І вокальна педагогіка повинна готувати фахівців музичної освіти до того, щоб розкривати себе як виконавця в стилі свого часу. Даний принцип діяв у європейській вокальній науці ще з ХІХ ст. Усі методи і прийоми формування вокального голосу спирались на старий авторитарний стиль керівництва: «Співай так, як я», «Роби те чи інше» — без пояснень суті завдання, тільки на внутрішньому відчутті педагога, що подекуди призводило до розладу вокального апарату учня.

Основним педагогічним постулатом у «Школі раскрытия голоса» Вербек-Свердстрем є: «співак повинен бути господарем свого голосу і вміти свідомо керувати їм — це нове правило професіоналу» [1, 15]. Тому, занурюючись у питання співвідношення фізіології співацького апарату і мислення, студент повинен послідовно пройти три етапи: «мислення, як основу і робочий фактор; м'язові відчуття; і, нарешті, хвилювання. Студент може і повинен свідомо зрозуміти роботу всіх м'язів, які приймають участь у співацькому процесі, і впевнено керувати виконанням їх функцій. Він повинен зрозуміти, що інакше він стає рабом свого голосу» [1, 16].

Спираючись на ці інноваційні висновки щодо формування співацького голосу сучасних європейських фахівців вокалу, завдання щодо підготовки фахівців у сфері музичного мистецтва у вокальному класі вирішуються шляхом комплексного використання різних методів, які відбираються з урахуванням індивідуальних можливостей. Цей процес має бути свідомим — студент повинен знати причину вибору певного методу, механізм його дії на голосовий апарат, прогнозовані результати.

Регулярне й систематичне зосередження уваги учня на вібраційних м'язових та інших відчуттях під час співу, їх фіксації в поєднанні з якістю звуку, а потім — оволодіння впливами на звучання голосу через відчуття «вокально-тілесної схеми» є ефективним шляхом керування процесом навчання співу на сучасному етапі розвитку вокальної науки. Усі ці прийоми спрямовані на активний індивідуальний розвиток кожного студента, а не на старий авторитарний принцип керівництва.

Спираючись на ці висновки, можна говорити про те, що основними завданнями технологічних інновацій в вокальному класі є:

— запровадження у вокальній практиці передового досвіду вокальної науки на сучасному рівні;

- підвищення освітнього та культурного рівня кожного студента шляхом удосконалення самостійної та творчо-виконавської діяльності;
- перехід до динамічної, з використанням імперативних методів моделі навчання майбутніх фахівців, що дасть змогу задовільнити можливості кожного студента у здобутті певного освітнього та кваліфікаційного рівня відповідно до здібностей [3, 4].

Тільки на основі накопичення ґрунтовних наукових знань щодо природи та механізмів голосотворення, спираючись на наукові праці педагогів-практиків та вчених-акустиків, таких як Р. Юссон, В. Морозова, М. Микиша, Ю. Юцевич та інших, стало можливо на сучасному етапі навчати студентів осмисленому формуванню вокальної функції голосового апарату, використовуючи для цього демократичний стиль у вокальній педагогіці, на основі якого викладач:

- намагається врахувати індивідуальні можливості й особистий досвід студента, його активність, будову апарату, особливості нервової системи і його потреби як творчої особистості;
- намагається створити особистий характерний підхід;
- намагається бути нестереотипним у поведінці й оцінці;
- несуб'єктивний в оцінках.

Інноваційним у процесі роботи викладача вокалу на сучасному етапі є не тільки створення демократично-комунікативного стилю навчання, науково-якісного викладання навчального матеріалу, не тільки показ студенту, що треба зробити, щоб досягти поставленої мети (так зробив ти, так треба зробити, а для цього треба використати такі методи і прийоми). При цьому треба намагатися не використовувати примусові методи впливу на індивідуальність студента, погоджуючись із його інтерпретацією виконуваного твору що, безумовно, призводить до розвитку внутрішньої свободи студента та розвитку його творчого потенціалу.

Такий підхід до формування творчого фахівця — музиканта — є пріоритетним напрямком роботи сучасних європейських педагогів-вокалістів, про що говорить у своєму дослідженні Вайборг Вербек-Свердстрем. Безумовно, інноваційна концепція розвитку освітньої галузі в Україні загалом і в вокально-мистецькій освіті зокрема визначає її вплив на активізацію творчого потенціалу особистості.

«Одним із центральних інноваційних напрямів вітчизняної педагогічної теорії і практики стає вдосконалення технології

формування професійної компетентності майбутнього фахівця», — говорить доктор педагогічних наук Олексюк О.М. [4]

Використання модульно-рейтингової системи у процесі вокальної підготовки майбутніх фахівців вимагає інноваційного підходу не тільки в навчальній роботі, але й у звітно-контрольному процесі за знаннями студентів, особливо в підготовці до педагогічної практики. Традиційна форма заліку з так званого профрепертуару, який проводиться у формі виконання пісні під власний супровід, не дає повної картини роботи над шкільними піснями на практиці, тому інноваційним можна вважати залік, який проходить за умов, наблизених до професійної діяльності, у єдності теорії і практики. Студент проголошує вступне слово, співає під власний супровід, диригує, аналізує, оцінює роботу своїх колег-студентів за допомогою карток-критеріїв. Такий комплексно-інтегрований залік:

- підвищує активність студентів;
- створює ситуацію проведення справжніх занять;
- розвиває творче мислення;
- показує індивідуальні професійні можливості кожного студента [3, 93–94].

Таким чином, готовуючись до складання комплексного заліку з професійного репертуару, студент оволодіває інтерактивними методами роботи.

Висновок. Отже, підсумовуючи все вищесказане, можна зробити висновок, що основними інноваційними тенденціями в розвитку формування майбутнього фахівця музичного мистецтва, зокрема вокального мистецтва, на сучасному етапі розвитку національної освіти є наукові, інтерактивні, інтеграційні технології навчання, які здатні до об'єктивного вимірювання та оцінювання реального стану рівня підготовки студентів до професійної діяльності.

ДЖЕРЕЛА

1. Вербек-Свердстрем В. Школа раскрытия голоса: путь к катарсису в искусстве пения / Вальборг Вербек-Свердстрем ; пер. с нем. Федоровой Н.Н. — М. : Evidentis, 2009. — 224 с.
2. Козир А.В. Інноваційні тенденції акмелогічного становлення викла-дачів мистецьких дисциплін // Академія педагогічних наук : Зб.

- матеріалів VI мистецько-педагогічних читань пам'яті професора О.П. Рудницької. — Чернівці : Зелена Буковина. — 2010. — С. 77.
3. Макарова Е.В. Застосування інтерактивних методів та прийомів навчання в процесі підготовки педагога-музиканта на заняттях з постановки голосу // Академія педагогічних наук : Зб. матеріалів науково-педагогічного семінару. — Чернівці : Зелена Буковина. — 2008. — С. 4.
 4. Олексюк О.М. Інноваційні підходи у вищій мистецькій освіті // Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції «Інновационные технологии в образовании». — Ялта, 2012. — 354 с.

В статье раскрыты резервы модернизации современной вокальной подготовки будущего специалиста музыкального образования на основе инновационных тенденций учебного процесса в классе постановки голоса на современном этапе развития национального музыкального образования. Раскрываются пути приближения украинской вокальной школы к европейским образовательным стандартам.

Ключевые слова: вокально-педагогическое образование, инновационные технологии, современные тенденции.

The article disclosed reserves of the modernization of modern vocal training of the future music professional based on innovative trends in the educational process in the classroom setting rates at the current stage of development of national music education. It presents the ways of Ukrainian vocal school approach to European educational standards.

Key words: vocal-pedagogical education, innovative technology, current tendencies.